

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τρίτο τμήμα)
της 6ης Μαρτίου 1980 *

Στην υπόθεση 120/79,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση του Bundesgerichtshof προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογή του πρωτοκόλλου της 3ης Ιουνίου 1971 περί της ερμηνείας από το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της Συμβάσεως της 27ης Σεπτεμβρίου 1968, για τη διεθνή δικαιοδοσία και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, με την οποία ζητείται, στο πλαίσιο της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του παραπέμποντος δικαστηρίου μεταξύ

Luise de Cavel, το γένος Brummer, Hugelstrae 116, Φρανκφούρτη επί του Μάιν,

ενάγουσας και αιτούσας σε «Rechtsbeschwerde»,

και

Jacques de Cavel, Flughafenbereich-Ost, Gebaude 124-2040, Φρανκφούρτη επί του Μάιν,

καθού σε «Rechtsbeschwerde»,

η έκδοση προδικαστικής αποφάσεως ως προς την ερμηνεία του άρθρου 1, πρώτη παράγραφος, και του άρθρου 5, περίπτωση 2, της Συμβάσεως της 27ης Σεπτεμβρίου 1968 (ΕΕ 1982, L 388, σ. 1),

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο τμήμα),

συγκείμενο από τους H. Kutscher, πρόεδρο, J. Mertens de Wilmars και Mackenzie Stuart, δικαστές,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

γενικός εισαγγελέας: J.-P. Warner
γραμματέας: A. Van Houtte

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

(το μέρος που περιέχει τα περιστατικά παραλείπεται)

Σκεπτικό

- 1 Με Διάταξη της 27ης Ιουνίου 1979, που περιήλθε στο Δικαστήριο στις 30 Ιουλίου 1979, το Bundesgerichtshof υπέβαλε στο Δικαστήριο, δυνάμει του πρωτοκόλλου της 3ης Ιουνίου 1971 για την ερμηνεία της Συμβάσεως της 27ης Σεπτεμβρίου 1968 για τη διεθνή δικαιοδοσία και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (στο εξής: η Σύμβαση), δύο προδικαστικά ερωτήματα ως προς την ερμηνεία των άρθρων 1, πρώτη παράγραφος, και 5, περίπτωση 2, αυτής της συμβάσεως.
- 2 Με το πρώτο ερώτημα ερωτάται αν η Σύμβαση, και ειδικότερα το άρθρο 31 περί της εκτέλεσεως αποφάσεων που εκδόθηκαν σε άλλο συμβαλλόμενο κράτος, εφαρμόζεται στην «εκτέλεση προσωρινού μέτρου που διατάχθηκε από γαλλικό δικαστήριο σε διαδικασία διαζυγίου, με το οποίο χορηγείται μηνιαία διατροφή σε έναν από τους διαδίκους» ή εάν, αντίθετα, μια τέτοια απόφαση πρέπει να θεωρηθεί ότι δεν αποτελεί «αστική υπόθεση» υπό την έννοια του άρθρου 1, πρώτη παράγραφος, της Συμβάσεως. Το ερώτημα αυτό υποβάλλεται στο πλαίσιο διαφοράς ως προς την εκτέλεση, στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, Διατάξεως που εκδόθηκε στις 18 Μαΐου 1977 από το δικαστή οικογενειακών υποθέσεων του tribunal de grande instance του Παρισιού, επιδικάζουσας προσωρινά στη σύζυγο, δυνάμει των άρθρων 253 επ. του γαλλικού αστικού κώδικα, διατροφή, κατά τη διάρκεια διαδικασίας του διαζυγίου.
- 3 Με το δεύτερο ερώτημα ερωτάται επίσης εάν η Σύμβαση — προκειμένου ειδικότερα για τις διατάξεις σχετικά με την εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων — εφαρμόζεται «σε προσωρινή αντισταθμιστική παροχή, καταβλητέα κατά μήνα, την οποία επιδικάζει γαλλική απόφαση διαζυγίου σε διάδικο, βάσει των άρθρων 270 επ. του Code civil». Σύμφωνα με αυτό το άρθρο 270, πρόκειται για μία παροχή, η οποία προορίζεται να αντισταθμίσει, στο μέτρο του δυνατού, τη διαφορά των αντιστοιχών συνθηκών διαβιώσεως, την οποία δημιουργεί η

διακοπή του γάμου. Το άρθρο 271 προσθέτει ότι η αντισταθμιστική παροχή ορίζεται σε συνάρτηση με τις ανάγκες του συζύγου στον οποίο καταβάλλεται και τους πόρους του άλλου, λαμβανομένης υπόψη της καταστάσεως που επικρατεί κατά τη στιγμή του διαζυγίου και της εξελίξεώς της στο άμεσο μέλλον.

- 4 Κατά το άρθρο 1, πρώτη παράγραφος, της Συμβάσεως, το πεδίο εφαρμογής της εκτείνεται σε «αστικές και εμπορικές υποθέσεις». Εντούτοις, ορισμένες υποθέσεις, αν και υπάγονται σε αυτή την έννοια, έχουν εξαιρεθεί από αυτό το πεδίο εφαρμογής βάσει της δεύτερης παραγράφου της ίδιας διατάξεως. Αυτό συμβαίνει, μεταξύ άλλων, για την προσωπική κατάσταση και τη δικαιοπρακτική ικανότητα των φυσικών προσώπων, τις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων και τις κληρονομικές σχέσεις.
- 5 Είναι δεδομένο ότι οι υποθέσεις διατροφής υπάγονται, αυτές καθαυτές, στον όρο «αστικές υποθέσεις» και ότι, επομένως, αφού δεν περιλαμβάνονται στις εξαιρέσεις που προβλέπονται από τη δεύτερη παράγραφο του άρθρου 1 της Συνθήκης, εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της. Το άρθρο 5, στοιχείο 2, της Συμβάσεως επιβεβαιώνει, καθόσον χρειάζεται, αυτή την υπαγωγή. Εξάλλου, οι «αντισταθμιστικές παροχές», που προβλέπονται από τα άρθρα 270 επ. του γαλλικού αστικού κώδικα και στις οποίες αναφέρεται το δεύτερο ερώτημα, αφορούν τις ενδεχόμενες οικονομικές υποχρεώσεις μεταξύ των πρώην συζύγων μετά το διαζύγιο που καθορίζονται σε συνάρτηση με τους αμοιβαίους πόρους και ανάγκες και έχουν επίσης το χαρακτήρα διατροφής. Υπάγονται έτσι στις αστικές υποθέσεις υπό την έννοια του άρθρου 1, πρώτη παράγραφος, της Συμβάσεως, και επομένως, στο πεδίο εφαρμογής της, καθώς η δεύτερη παράγραφος αυτού του ίδιου άρθρου δεν τις εξαίρεσε από αυτό.
- 6 Επομένως, πρέπει να εξετασθεί αποκλειστικά εάν το γεγονός ότι μία δικαστική απόφαση σε υπόθεση διατροφής εκδίδεται στο πλαίσιο διαδικασίας διαζυγίου — η οποία υπάγεται αναμφισβήτητα στην προσωπική κατάσταση και, επομένως, εξαιρείται από το πεδίο εφαρμογής της Συμβάσεως — έχει ως αποτέλεσμα ότι η διαφορά σε υπόθεση διατροφής θα έπρεπε να θεωρηθεί ότι και αυτή επίσης αποκλείεται από αυτό το πεδίο εφαρμογής, ως παρεπόμενη της διαδικασίας του διαζυγίου, με τη συνέπεια να μην μπορούν να τύχουν εφαρμογής, μεταξύ άλλων, οι απλουστευμένες διαδικασίες αναγνωρίσεως, οι οποίες προβλέπονται από τα άρθρα 26 έως 30, και εκτελέσεως, που προβλέπονται στα άρθρα 31 έως 45.
- 7 Καμία διάταξη της Συμβάσεως δεν συνδέει, όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής της, την τύχη των παρεπόμενων αιτημάτων από την τύχη των κυρίων. Αντίθετα, διάφορες διατάξεις επιβεβαιώνουν το ότι η Σύμβαση δεν συνδέει την τύχη των αιτημάτων που χαρακτηρίζονται ως «παρεπόμενα» σε σχέση με την τύχη του

κύριου αιτήματος. Αυτό συμβαίνει ιδίως στην περίπτωση του άρθρου 42, κατά το οποίο, αν η αλλοδαπή απόφαση έκρινε επί πολλών αιτημάτων της αγωγής και δεν μπορεί να κηρυχθεί εκτελεστή στο σύνολό της, το Δικαστήριο την κηρύσσει εκτελεστή ως προς ένα ή περισσότερα από αυτά και το άρθρο 24, κατά το οποίο ασφαλιστικά μέτρα — εξ ορισμού παρεπόμενα — που προβλέπονται από το δίκαιο συμβαλλόμενου κράτους μπορούν να ζητηθούν από τα δικαστήρια του κράτους αυτού «έστω και αν το δικαστήριο άλλου συμβαλλόμενου κράτους έχει, σύμφωνα με την παρούσα σύμβαση, διεθνή δικαιοδοσία για την ουσία της υποθέσεως».

- 8 Από αυτές τις διατάξεις προκύπτει με τρόπο που δεν επιδέχεται αμφιβολίες ότι το γενικό σύστημα της Συμβάσεως δεν συνδέει κατ' ανάγκη την τύχη παρεπομένου αιτήματος προς εκείνη κυρίου αιτήματος. Δυνάμει αυτής της αρχής, το άρθρο 5, περίπτωση 4, της Συμβάσεως, απονέμει, όσον αφορά ακριβώς το πεδίο εφαρμογής της, σε εθνικό ποινικό δικαστήριο, οι αποφάσεις του οποίου σ' αυτόν τον τομέα αποκλείονται προφανώς από το πεδίο εφαρμογής της Συμβάσεως, τη δικαιοδοσία να εκδικάσει την παρεπόμενη πολιτική αγωγή, με συνέπεια να μπορεί να εφαρμοστεί η Σύμβαση στην απόφαση που θα εκδοθεί επ' αυτού του σημείου, όσον αφορά την αναγνώριση και την εκτέλεσή της. Επομένως, αυτή η διάταξη προβλέπει ρητά ότι εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της Συμβάσεως επικουρικό αίτημα ποινικής διαφοράς, η οποία προφανώς αποκλείεται από αυτήν.
- 9 Επομένως, τα επικουρικά αιτήματα εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Συμβάσεως σύμφωνα με τον τομέα που αφορούν και όχι σύμφωνα με τον τομέα στον οποίο υπάγεται το κύριο αίτημα. Κατ' εφαρμογή αυτού του κανόνα, το Δικαστήριο, στην απόφασή του της 27ης Μαρτίου 1979 (υπόθεση 143/78, de Cavel, Slg. σ. 1055), η οποία εκδόθηκε μεταξύ των ίδιων διαδίκων, έκρινε ότι αίτηση σφραγίσεως, στο πλαίσιο διαδικασίας διαζυγίου, δεν ενέπιπτε στο πεδίο εφαρμογής της Συμβάσεως, όχι λόγω του επικουρικού της χαρακτήρα, αλλά διότι προέκυπτε, από το ίδιο το αντικείμενό της, ότι υπαγόταν στην προκείμενη περίπτωση στις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων.
- 10 Εξάλλου το Δικαστήριο έχει ήδη δεχθεί σ' αυτή την ίδια απόφαση ότι ο προσωρινός ή οριστικός χαρακτήρας των δικαστικών αποφάσεων είναι άσχετος ως προς το αν αυτές εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Συμβάσεως. Επομένως, πρέπει να απορριφθεί το επιχείρημα, το οποίο στηρίζεται στο γεγονός ότι η υποχρέωση διατροφής δεν επιβάλλεται παρά μόνο προσωρινά και για τη διάρκεια του διαζυγίου.
- 11 Από τις προηγούμενες σκέψεις προκύπτει ότι το πεδίο εφαρμογής της Συμβάσεως εκτείνεται, επίσης και για τους ίδιους λόγους, στις υποχρεώσεις

διατροφής που επιβάλλονται, από το νόμο ή από το δικαστήριο, στους συζύγους για τη μετά την έκδοση του διαζυγίου περίοδο.

- 12 Επομένως, πρέπει να δοθεί στα ερωτήματα που υπέβαλε το Bundesgerichtshof η απάντηση ότι η Σύμβαση εφαρμόζεται, αφενός, στην εκτέλεση προσωρινού μέτρου διαταχθέντος από γαλλικό δικαστήριο σε διαδικασία διαζυγίου, με το οποίο χορηγείται σε έναν από τους διαδίκους της υποθέσεως μηνιαία διατροφή και, αφετέρου, σε προσωρινή αντισταθμιστική παροχή, καταβλητέα κατά μήνα, την οποία χορηγεί γαλλικό δικαστήριο σε διάδικο, βάσει των άρθρων 270 επ. του γαλλικού αστικού κώδικα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο τμήμα),

κρίνοντας επί των ερωτημάτων που του υπέβαλε το Bundesgerichtshof, με Διάταξη της 27ης Ιουνίου 1979, η οποία πρωτοκολλήθηκε στο Δικαστήριο στις 30 Ιουλίου 1979, αποφαινεται:

Η Σύμβαση της 27ης Σεπτεμβρίου 1968 για τη διεθνή δικαιοδοσία και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (ΕΕ 1982, L 388, σ. 1) εφαρμόζεται, αφενός, στην εκτέλεση προσωρινού μέτρου διαταχθέντος από γαλλικό δικαστήριο σε διαδικασία διαζυγίου, με το οποίο χορηγείται σε έναν από τους διαδίκους της υποθέσεως μηνιαία διατροφή και, αφετέρου, σε προσωρινή αντισταθμιστική παροχή, καταβλητέα κατά μήνα, την οποία χορηγεί γαλλικό δικαστήριο σε διάδικο, βάσει των άρθρων 270 επ. του γαλλικού αστικού κώδικα.

Kutscher

Mertens de Wilmars

Mackenzie Stuart

Δημοσιεύτηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 6 Μαρτίου 1980.

Ο Γραμματέας
A. Van Houtte

Ο Πρόεδρος
H. Kutscher